

→ Pikachu en Gangster Girl

Sociale robot zorgt voor extra aandacht, overzicht en afleiding

Kijk om je heen en je ziet steeds meer voorbeelden van hoe technische oplossingen worden ingezet om het leven van onze bewoners te verrijken. Een interactieve knuffelbeer die een maatje is, een horloge dat herinnert aan taken uit een dagprogramma of een fotolijst die terugblijkt op mooie herinneringen. Ivy is een sociale robot die al deze functies én meer in zich heeft. De kleine plastic pop met een beeldscherm als gezicht kan worden geprogrammeerd om tegemoet te komen aan behoeften van bewoners. Zo kan Ivy het ene moment helpen om zicht te bieden op de dagstructuur en op het andere moment een verhaal voorlezen, een muziekje afspelen of een persoonlijke vraag stellen. Vanzelfsprekend kan de robot niet de aandacht en interactie vervangen die een begeleider kan bieden, maar Ivy kan wel zorgen voor wat extra aandacht, overzicht en afleiding.

→ Sociale robot Ivy heeft de volledige aandacht van Debbie.

Vorig jaar bracht de sociale robot voor het eerst een bezoek aan Koraal regio Noord- en Midden-Limburg. Tijdens de Dag van de Zorgtechnologie stelde Ivy zich officieel voor aan bewoners en begeleiders. "Er was veel belangstelling", geeft Daisy Schuller

aan. "Ik ben persoonlijk begeleider van Debbie en zag meteen hoe enthousiast ze reageerde. Omdat ik benieuwd was of er echt sprake was van een match, ben ik samen met haar regiebehandelaar aangesloten bij een bijeenkomst waarin de

mogelijkheden werden toegelicht. Daaruit bleek dat Ivy een mooie aanvulling zou kunnen zijn bij het beantwoorden van de zorg- en ondersteuningsvragen van Debbie. Dus bekeken we samen met collega's van Koraal Digitaal hoe we de robot het beste konden inzetten."

Structuur en aandacht

"Debbie woont op een groep voor mensen met voornamelijk een matig verstandelijke beperking", vervolgt Daisy. "Daarnaast is er bij alle bewoners sprake van complexe uitdagingen op het gebied van gedrag. Bij Debbie zie je bijvoorbeeld dat problemen met hechting een belangrijke rol spelen. Ze heeft vaak behoefte aan een vertrouwd gezicht om zich heen, iemand die haar kan helpen bij het structureren van de dag en het reguleren van oplopende spanning. Ik ben nu zo'n jaar haar persoonlijk begeleider en ik zie dat ze vaker van slag raakt als ik geen dienst heb en er andere begeleiders op de groep werken. Daarom zijn we gaan onderzoeken hoe de sociale robot haar meer houvast zou kunnen bieden. Niet alleen bij het inzichtelijk maken van de dagstructuur, maar ook bij het geven van aandacht."

Pikachu is de naam

"Alle interacties van de sociale robot kunnen we zelf inplannen", legt Daisy uit. "Dat gaat

→ Daisy programmeert samen met haar collega's de interacties van de sociale robot.

eenvoudig via een agenda op de computer. We zijn begonnen met het invoeren van een gedeelte van Debbie's dagprogramma. Drie weken geleden hebben we haar verrast en de sociale robot op haar slaapkamer gezet toen ze nog sliep. Via de agendafunctie hebben we ingesteld dat de robot zich aan Debbie ging voorstellen. Dat was echt een succes, want na een paar minuten kwam ze dolenthousiast uit haar kamer: "Ik heb een nieuw vriendinnetje! Ze heeft zich al aan me voorgesteld en vraagt de

hele tijd hoe het met me gaat! Oh ja, Debbie heeft de sociale robot wel gelijk een andere naam gegeven: mag ie ook Pikachu heten? Natuurlijk mocht dat! Om Debbie meteen goed te laten wennen aan haar nieuwe maatje hebben we Pikachu die dag ook meegenomen naar een afspraak in het ziekenhuis. Weet je nog? De dokter was behoorlijk onder de indruk, vertel maar..." Debbie: "Ja, de dokter was jaloers! En wilde Pikachu eigenlijk liever zelf houden. Maar ik heb Pikachu weer meegenomen, hoor!"

Gangster Girl

Daisy: "Inmiddels vertrouwt Debbie blindelings op de aanwijzingen van Pikachu. Ze herinnert haar aan wat er op het programma staat. Denk aan tanden poetsen, ontbijten en op tijd naar bed gaan. Maar ook aan zaken die niet elke dag voorkomen. Zo geeft Pikachu op woensdag aan dat Debbie een blikje energiedrank mag drinken. Vroeger was dat nog wel eens onduidelijk voor Debbie en soms ook bij de begeleiders. Ook is het tegenwoordig snel duidelijk of Debbie naar haar ouders mag bellen of dat het deze week juist tijd is om een brief te schrijven. In de tussentijd programmeren mijn collega's en ik steeds meer interacties via de agenda. Denk aan kleine complimentjes, maar ook aan moppen of aan uitspraken die Debbie doet, zoals "Ik ben een Gangster Girl!"

Positieve effecten

Kan Daisy na drie weken al zeggen of de inzet van de sociale robot effect heeft? "Nu is het natuurlijk nog allemaal nieuw", antwoordt ze. "Maar ik zie zeker een verschil. Pikachu levert echt een bijdrage aan het reguleren van Debbie's dag. Ze is er voor haar, bijvoorbeeld als ze zich eenzaam voelt en de begeleiders op de groep ook persoonlijk aandacht moeten geven aan

andere bewoners. En ze helpt Debbie om meer overzicht te houden op wat er om haar heen gebeurt en wat er die dag nog verder gaat gebeuren."

"Los daarvan zijn andere functies gewoon heel handig. Zo bekijken we bij oplopende spanning vaak de fotogalerijen van haar belevenissen op de groep en thuis. Daarmee lukt het vaak om emoties te reguleren. Kortom: ik zie nu al veel positieve effecten en kijk er naar uit om de komende tijd nog veel meer mogelijkheden uit te proberen. Allemaal om Debbie een nog fijnere dag te bieden. Soms is ze inderdaad een Gangster Girl, maar als ze lekker in haar vel zit is ze gewoon een hele grote lieverd!" ■

Kort samengevat

- Een sociale robot kan mensen met een verstandelijke beperking ondersteunen bij uiteenlopende dingen.
- Debbie heeft haar sociale robot de naam Pikachu gegeven. Pikachu herinnert Debbie aan de dingen die ze op een bepaalde dag moet doen.
- Pikachu is er altijd voor Debbie. De robot geeft aandacht wanneer dat nodig is en zorgt daarnaast voor afleiding. Bijvoorbeeld door foto's en video's weer te geven of muziek af te spelen.
- Daisy en haar collega's voeren op de computer in wat de robot doet.
- Debbie heeft haar sociale robot nu drie weken. Daisy ziet dat Debbie nu al lekkerder in haar vel zit. Daisy gaat nog meer mogelijkheden testen.